

— (*Odbor družbe kmetijske*) je imel v nedeljo sejo, v kateri je pred drugim razpravljajl nekatere stvari, ki so se tikale občnega zbora, ki je danes. Potem so se obravnavale druge reči. Bralo se je poročilo gosp. dekana Gabrijana, ki je zastopal družbo kmetijsko pri preskušnjah deželne sadje- in vinorejske šole na Slapu 30. dne p. m. Preskušnje na tej po posebni blagodušnosti gosp. grofa Lanthieri-a ustanovljeni in na deželne stroške izdržavani šole so po gosp. dekanovem poročilu se izvršile na pohvalo rednih in izvanrednih (nedeljskih) učencev, pa na čast obema učiteljema gosp. R. Dolencu in gosp. Fr. Žepiču. Gosp. dekan povdarja s posebno pohvalo praktično izurjevanje učencev. Obžalovati je tedaj, da se Vipavci pa tudi drugi vinorejski kraji naše dežele tako malo zanimajo za koristno to šolo, da se še ubogo malo štipendij (8) oddati ne more! — Ker je vodnjak v Kotu po poročilu gosp. Mart. Peruzzi-a in župana Kotčanskega gosp. Senka izvrstno dobro dodelan, je odbor dovolil, da se izplača druga polovica državne podpore in odbor sam je obžaloval, da nima več zaklada, da bi mogel še kaj podpore dodati za delo, ki je bilo jako težavno in nevarno; — isto tako je na poročilo gosp. Cerarja odbor dovolil, da se tudi za vrlo dobro dodelani vodnjak v Gabrijah izplača druga polovica državne podpore. — Na dopis odbora od 9. dne p. m. z vprašanjem: zakaj je c. k. deželni šolski svet pri razdelitvi državne subvencije s 1500 gold. samo 2 učiteljema za marljivo podučevanje šolske mladine nagradi podelil, je c. k. deželni šolski svet odgovoril, da je več drugih učiteljev obdaroval že iz one subvencije, ki jo je za to prejel iz deželnega zaklada. — Za ude v družbo kmetijsko so bili sprejeti: g. Filip Vertovec, posestnik v Št. Vidu pri Vipavi, gosp. A. Perhavec v Vipavi, gosp. Fr. Pajk, župan v Št. Vidu pri Zatičini, gosp. Fr. Stepec, posestnik v Žabini, grof Ludvik Blagaj, grajščak v Boštajnu, gosp. Fr. Lukman, poštar v Grosuplji, gosp. Jan. Lukman, trgovec v Ljubljani, gosp. Karol Lukman, vodja Kranjske obrtnijske družbe, gosp. Joz. Lukman, posestnik v Ljubljani.

— V seji 17. novembra je deželni odbor pritrnil, da se Ivan Zarnik v učiteljski službi na Vrabcāh definitivno potrdi.

— (*Sejm*) v ponedeljek je imel memo drugih živahnejši obraz, ljudi je privrelo veliko skupaj, eni da so prodajali, drugi kupili, še drugi pa da so lenobo pasli. Štacunarji so zadovoljni s kupčijo bili. Živinski sejm je kazal 450 kónj, a malo kupca; goveje živine v obče bilo je malo, krav nič lepih, pitanih volov tudi malo, katere so večidel Nemci pokupili po tako visoki ceni, da je kilogram živega vola na vago po 30 kr. stal. Prešiči, posebno pitani, so bili poceni, funt po 19 do 21 kraje.

— (*29 dijaških stipendij*) za učence na ljudskih šolah, gimnaziji, realki je razpisanih v „Laib. Zeitg.“ Čas prošinj do 30. dne novembra.

— (*Dr. Eržen*) je zavoljo prestopa pri volitvah za deželni zbor vdrugeč obsojen ali za 7 dni v zapor ali 35 globe. Dr. Schrey je sicer vse moči napel pred deželno sodnijo, da bi rešil svojega klienta, al brez uspeha.

— (*Priporočilo.*) V Škofji Loki ima posestnik gosp. Janez Deisinger veliko drevesnico z blizo 7000 cepljenih sadnih dreves najžlahnejših plemen. Ker on namerava ta prostor za druge namene porabiti, ga je volja ta drevesa razprodati po primerno nizki ceni. Ker sem ta drevesa videl, jih morem z dobro vestjo priporočati sedjerejcem vzlasti pri napravi novih sadnih vrtov.

Fr. Schollmajer.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Razprava dualistične banke se je 13. dne t. m. začela, pa še ni konca splošne debate. Čudno, da glasoviti dr. Giskra, o katerem je državni pravdnik rekel, da je „svobodo za denar prodal“, je izvoljen za poročevalca o tej važni zadevi! „Odbor — je Ehren-Giskra rekel — dobro pozna breme, katero ima Avstrija zopet na svoje rame vzeti. Al to zahteva sedanja situacija (položaj); vsaj bo žrtva menda zadnja.“ Mož priznava novo breme, novo žrtev Avstrije, al — Magjari jo zahtevajo, zato Avstrijanec, podvrzi se jim! Govorila je dozdaž že cela vrsta poslancev deloma za banko (med katerimi se ve da tudi dr. Schaffer Ljubljanski) deloma zoper njo, al tako tehtno nobeden, kakor baron Kellersperg, čegar govor primerjajo Dunajski centralistični časniki onima govoroma, s katerima je Kaisersfeld pokopal ministerstvo Schmerlingovo in Beustovo. Imenujejo ga „parlamentarni dogodjaj“, ki sicer ne bode odvrnil nesreče dualistične banke od Avstrije, pa — kakor „Vorstadt-Zeitung“ piše — dal je mnogo žeblicev za trugo Auerspergovega ministerstva.

— Jako važno je bilo pismo, ki ga je pretekli teden dr. Rieger z 32 poslanci s Češkega poslal zbornici poslancev, v katerem protestujejo zoper enostransko nepostavno in neustavno pogodbo z Ogrji. Čeravno je Kellersperg sam nasvetoval zbornici, naj se bere to pismo in dr. Pražak je predlagal, naj se pismo izročí v pretres posebnemu odboru, vendar vse ni nič pomagalo, nebrano pismo je centralistična večina — vrgla v koš praznih aktov. Tako večina zborova skazuje pravico narodom nenemškim!

Ogersko. — Zdaj se bo odločilo, kaj bode z železnico čez Vojaško granico: ali bode sila Magjarska požrla pravice Hrvatov ali ne. Danes (21. nov.) pride železnica v obravnavo Ogerske zbornice, včeraj pa je imel v Budi ministerski svet biti pod predsedstvom cesarjevim, v katerega sta pozvana tudi ban Mažuranić in general Filipović. Namen tega posvetovanja je: poravnati navskriž-misli med Magjari in Hrvati. Diferenca, kje naj gre železnica, bi se utegnila še poravnati, al čigava ima biti železnica, to je veliki kamen razpora; Magjari v svoji omnipotenci hočejo, da je železnica državna, tedaj Ogerska, zaklad pa, s katerim se ima železnica zidati, je hrvatska lastnina, zagotovljena jim po slovesni cesarjevi besedi. Slišimo, da Hrvatski poslanci v državnem zboru Ogerskem se hočejo odpovedati poslanstvu, ako se železnična zadeva ne reši pravično.

Iz Rusko-Turškega bojišča. Zopet le vesele novice o slavni Ruskih zmagah. Dne 18. t. m. so Rusi z naskokom vzeli trdnjavo Kars, ki je ključ vse Armenije. Pri tem so zajeli 300 kanón in vjeli 10.000 Turkov, 5000 pa jih je padlo. Ruska zguba ni izdatna, znaša le okoli 2500 mož. Po propadu močne te trdnjave se tudi Erzerum ne bo več mogel dolgo držati, ker se je odelek, ki je oblegal Kars, napotil proti njemu. — Plevna še ni padla in se utegne še držati do 27. t. m.; do tje je namreč še preskrbljena z živežem vsaj za silo. V Šipki soteski so bili nepranehan boji, Rusi so zasedli največe višave tako, da je ta soteska za Turke tudi že zguljena. — Junaški Černogorci so vzeli zdaj že tudi mesto Bar, tedaj je tudi ta važna luka ob Jadranskem morji Turkom že zaprta. Na to so se napotili proti Podgorici, katero hudo stiskajo. — V tej sili bi Turki in njihovi prijatelji po Evropi radi sklenili mir, zlasti ker v Carigradu preti revolucija; vendar se za ta klic ne zmeni nihče, kakor se Turčija poprej ni zmenila za predloge Evropskih vlad. Odločilno besedo o tem ima zdaj Ruski car sam v rokah.